

Spis treści

1 Złożoność obliczeniowa	1
1.1 Dodawanie	1
1.2 Mnożenie	1
1.3 Potęgowanie	1
1.4 Dzielenie	1
1.5 Modulo	2
1.6 Znajdowanie odwrotności	2
2 Struktury algebraiczne	2
2.1 Podgrupa	2
2.2 Generatory	2
2.3 Warstwy	2
2.4 Homomorfizmy	3
3 Szyfr Shannon'a	3
3.1 Szyfr XOR	3
3.2 Bezpieczeństwo doskonałe	3
4 Problemy	3
4.1 Problem logarytmu dyskretnego (DL)	3
4.2 Problem DDH	4
4.3 CDH	4
5 Schematy	4
5.1 Protokół DH	4
5.2 Schemat szyfrowania z kluczem publicznym	5
6 Ataki	5
6.1 Man-in-the-middle	5
6.2 Bezpieczeństwo semantyczne	5
6.3 Atak CDA	6
7 RSA	6
7.1 Definicja	6
7.2 Trudność problemu	6
7.3 Przykład	6
8 Funkcja Hashująca	6

1 Złożoność obliczeniowa

1.1 Dodawanie

Dodanie dwóch liczb binarnych a i b o długości n ma złożoność $O(n)$, lub lepiej $O(\log \max(a, b))$.

1.2 Mnożenie

Mnożenie dwóch liczb binarnych a i b o długości n ma złożoność $O(n^2)$, lub lepiej $O(\log^2 \max(a, b))$.

1.3 Potęgowanie

Potęgowanie liczby a do potęgi b ma złożoność $O(\log^b a)$.

1.4 Dzielenie

Dzielenie liczby a przez b ma złożoność $O(n^2)$.

1.5 Modulo

Modulo liczby a przez b ma złożoność $O(n^2)$.

1.6 Znajdowanie odwrotności

To zależy od grupy, ale dla a w przypadku Z_n wymaga obliczenia $n - a$, czyli $O(\log \max(a, n))$. W przypadku Z_n^\times wymaga użycia rozszerzonego algorytmu Euklidesa. Ten wykonuje w najgorszym przypadku a iteracji, więc złożoność wynosi $O(a \log^2 \max(a, n))$.

2 Struktury algebraiczne

$$1. \forall_{a,b \in G} a * (b * c) = (a * b) * c$$

$$2. \forall_{a,b \in G} a * b = b * a$$

$$3. \exists_{e \in G} \forall_{a \in G} a * e = a$$

$$4. \forall_{a \in G} a^{-1} = e$$

- półgrupa: 1

- monoid: 1, 3

- grupa: 1, 3, 4

- grupa abelowa: 1, 2, 3, 4

Zawsze istnieje tylko jeden element neutralny operacji. Rzadziej grupy jest moc zbioru G .

$$\varphi(n) = |\{a \in \mathbb{Z}_n : \gcd(a, n) = 1\}|$$

2.1 Podgrupa

Niech H będzie podgrupą grupy G . Wtedy:

$$\forall_{a,b \in H} a * b \in H$$

$$\forall_{a \in H} a^{-1} \in H$$

Na przykład, dla $\mathbb{Z}_{10} = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$, $H = \{0, 2, 4, 6, 8\}$ jest podgrupą grupy \mathbb{Z}_{10} .

2.2 Generatory

$$\langle g \rangle = \{g^k : k \in \mathbb{Z}\}$$

Grupa cykliczna, to grupa, która posiada co najmniej jednoelementowy zbiór generatorów. $\exists_{g \in G} \langle g \rangle = G$

2.3 Warstwy

Dla podgrupy H grupy G , warstwą lewostronną H wyznaczoną przez $a \in G$ jest zbiór:

$$\begin{cases} a + H = \{a + h : h \in H\} \\ aH = \{ah : h \in H\} \end{cases}$$

Warstwy są identyczne, albo rozłączne. Warstwy aH i bH są sobie równe kiedy $a^{-1}b \in H$. Suma mnogościowa warstw jest równa grupie G . Indeksem podgrupy H w grupie G ($G : H$) nazywamy moc zbioru warstw względem podgrupy H .

$$G : H = \frac{|G|}{|H|}$$

Rząd podgrupy H jest dzielnikiem rzędu grupy G .

2.4 Homomorfizmy

$f : G \rightarrow G'$ nazywamy homomorfizmem grupy G w grupę G' , jeśli zachodzi:

$$f(a + b) = f(a) + f(b)$$

$$f(ab) = f(a)f(b)$$

Jeśli:

- f jest iniekcją, to mówimy że f jest monomorfizmem.
- f jest suriekcją, to mówimy że f jest epimorfizmem.
- f jest bijekcją, to mówimy że f jest izomorfizmem.

Z własności homomorfizmu wynika, że $f(e) = f(ee) = f(e)f(e) = e'$ oraz $f(a^{-1}) = f(a)^{-1}$ i $f(a)f(a^{-1}) = f(e)$.

Zbiór $\text{Ker}(f) = \{a \in G : f(a) = e'\}$ nazywamy jądrem homomorfizmu f .

Zbiór $\text{Im}(f) = \{f(a) : a \in G\}$ nazywamy obrazem homomorfizmu f .

3 Szyfr Shannona

Szyfr według Shannon'a jest zdefiniowany jako:

$$\pi = (E, D) : (C, M, K)$$

gdzie schemat szyfrujący E i schemat deszyfrowania D są funkcjami:

$$E : M \times K \rightarrow C$$

$$D : C \times K \rightarrow M$$

$$D(k, E(k, m)) = m$$

3.1 Szyfr XOR

$$K = M = C = \{0, 1\}^L$$

$$E(m, k) = m \oplus k$$

$$D(c, k) = c \oplus k$$

3.2 Bezpieczeństwo doskonałe

Niech π będzie szyfrem Shannon'a. Rozważmy eksperyment losowy, w którym zmienna losowa K ma rozkład jednostajny nad K . Jeśli zachodzi:

$$\forall_{m_0, m_1 \in M} \forall_{c \in C} P(E(k, m_0) = c) = P(E(k, m_1) = c)$$

to mówimy, że szyfr π jest szyfrem doskonałym.

Jeśli π jest szyfrem doskonałym, to $|K| \geq |M|$.

4 Problemy

4.1 Problem logarytmu dyskretnego (DL)

Niech $G = \langle g \rangle$. Problemem jest znalezienie x takiego, że $g^x = a$. W zależności od grupy oraz jej rozmiaru, ten problem może być niezwykle trudny.

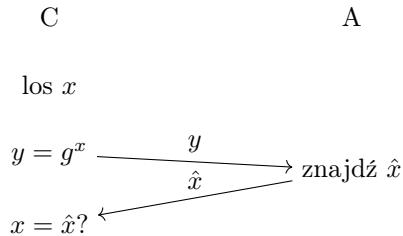

Diagram 1: Formalizm gry dla problemu logarytmu dyskretnego

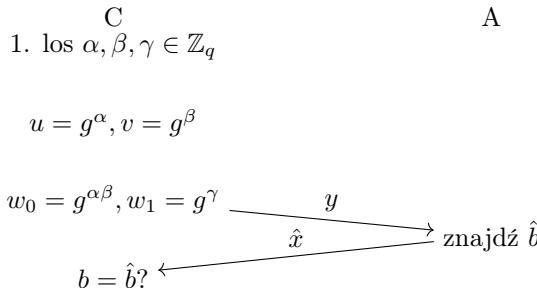

Diagram 2: Formalizm gry dla problemu DDH

4.2 Problem DDH

Mamy daną grupę cykliczną $G = \langle g \rangle$, rzędu q , gdzie q jest liczbą pierwszą. Losujemy $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{Z}_q$. Następnie obliczamy:

$$u = g^\alpha, v = g^\beta, w_0 = g^{\alpha\beta}, w_1 = g^\gamma$$

Celem problemu, jest odgadnięcie b , dla danego u, v, w_b .

4.3 CDH

Mamy daną grupę cykliczną $G = \langle g \rangle$, rzędu q , gdzie q jest liczbą pierwszą. Losujemy $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{Z}_q$. Następnie obliczamy:

$$u = g^\alpha, v = g^\beta, w = g^{\alpha\beta}$$

Celem problemu, jest odgadnięcie w , dla danego u, v .

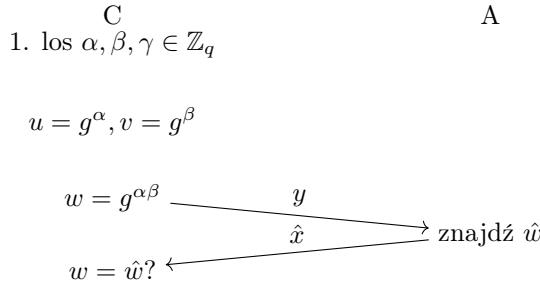

Diagram 3: Formalizm gry dla problemu CDH

5 Schematy

5.1 Protokół DH

Mamy daną grupę cykliczną $G = \langle g \rangle$, rzędu q , gdzie q jest liczbą pierwszą. Protokół Diffie-Hellman (DH), polega na losowym wybraniu sekretów przez dwóch użytkowników (A, B) $\alpha, \beta \in \mathbb{Z}_q$. Obliczeniu szyfrogramów $u = g^\alpha, v = g^\beta$,

a następnym wysłaniu u i v . Sekret wspólny $s = g^{\alpha\beta}$.

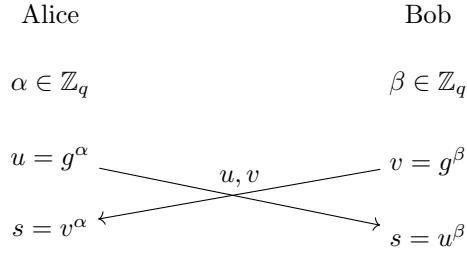

Diagram 4: Formalizm gry dla protokołu DH

Protokół jest odporny na atak pasywny (tylko czytanie). Z kolei, jest podatny na atak jeśli atakujący ma wpływ na kanał komunikacji, chociażby poprzez atak Man-in-the-middle.

5.2 Schemat szyfrowania z kluczem publicznym

$$\varepsilon = (G, E, D) \text{ nad } (M, C, K)$$

gdzie $G : \mathbb{N} \rightarrow K$, $E : K \times M \rightarrow C$, $D : K \times C \rightarrow M$.

$$\begin{aligned} (pk, sk) &= G(\lambda) \\ C &= E(pk, m) \\ M &= D(sk, C) \end{aligned}$$

6 Ataki

6.1 Man-in-the-middle

Jeśli atakujący ma wpływ na kanał komunikacji, to może przechwycić komunikaty podczas przekazywania kluczy. W takim momencie, może się podszyć pod drugą stronę, aby uzyskać dostęp do klucza prywatnego. Równocześnie może przekazywać dalej komunikację, aby ukryć swoją obecność. W ten sposób zna obydwa sekrety i tylko siedzi po środku.

6.2 Bezpieczeństwo semantyczne

Dla pewnego $\varepsilon = (G, E, D)$, atakujący ma dostęp do klucza publicznego pk . Wybiera on dwie wiadomości $m_0, m_1 \in M$. Przeciwnik wybiera jedną wiadomość $b \in \{0, 1\}$, szyfruje ją $c = E(pk, m_b)$ i zwraca atakującemu. Atakujący musi zgadnąć b .

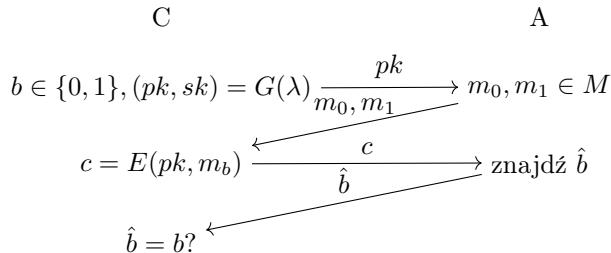

Diagram 5: Formalizm gry dla bezpieczeństwa semantycznego

6.3 Atak CDA

Jest to powielona wersja bezpieczeństwa semantycznego. Wielokrotnie atakujący może tworzyć wiadomości i dostawać losowy kryptogram na podstawie ich. To czyni ten atak o wiele bardziej skutecznym niż bezpieczeństwo semantyczne.

Jeśli schemat szyfrowania kluczem publicznym jest semantycznie bezpieczny, to jest też odporny na ataki CDA.

7 RSA

Asymetryczny algorytm szyfrujący, w którym każda strona ma parę kluczy: publiczny i prywatny. Enkrypcja odbywa się przy pomocy klucza publicznego drugiej strony, a dekrypcja przy pomocy klucza prywatnego.

7.1 Definicja

Dla danych liczb pierwszych p i q .

$$\begin{aligned} n &= pq \\ \varphi(n) &= (p-1)(q-1) \end{aligned}$$

Następnie wybieramy liczbę e względnie pierwszą z $\varphi(n)$. Klucz prywatny d musi spełniać warunek $ed \equiv 1 \pmod{\varphi(n)}$, zatem

$$d = e^{-1} \pmod{\varphi(n)}$$

(n, e) tworzy klucz publiczny, a (n, d) klucz prywatny.

Szyfrowanie wiadomości M odbywa się za pomocą wzoru:

$$C = M^e \pmod{n}$$

Odkrycie wiadomości M odbywa się za pomocą wzoru:

$$M = C^d \pmod{n}$$

7.2 Trudność problemu

Trudność wynika ze znalezienia $\varphi(n)$, a ponieważ weryfikacja czy znalezione $\varphi(n)$ jest poprawne wymaga zastosowania rozszerzonego algorytmu Euklidesa; odszyfrowanie wiadomości C wymaga znalezienia d .

7.3 Przykład

$$\begin{aligned} p = 7, q = 11 \Rightarrow n &= 77, \varphi(n) = 60 \\ e = 13 \Rightarrow d = 37 \Rightarrow \begin{cases} (n, e) = (77, 13) \\ (n, d) = (77, 37) \end{cases} \\ M = 15 \Rightarrow C &= 15^{13} \pmod{77} = 64 \\ C = 64 \Rightarrow M &= 64^{37} \pmod{77} = 15 \end{aligned}$$

8 Funkcja Hashująca

$$H : X \rightarrow Y$$

gdzie $|X| > |Y|$. Można interpretować jako funkcję jednokierunkową, bez zapadki. Mówimy, że H jest złamana, jeśli łatwo można znaleźć przykłady $m_0 \neq m_1$, takie że zachodzi $H(m_0) = H(m_1)$.